

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1908. NOVEMBER 22.

NEGYPEDIK ÉVFOLYAM. — 269. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mítással díjszabás szerint

A kényeskedők.

Kassa, nov. 21.

A választói reform tervezetét kényeskedő ajkbiggyesztéssel fogadja a szociáldemokrata párt és már jóelőre az a hír járja, hogy ha a javaslatból törvény lesz, akkor a párt nem fog részt venni a parlamentáris életben, távol tartja magát attól és a küzdelmet az utcán fogja felvenni. Ez is egy neme a passzív rezisztenciának, de semmilyen tekintetben sem célravezető, sőt olyannyira ellenkezik a munkásság érdekeivel, azokra annyira káros hatással lehet, hogy elfogulatlanul gondolkozó, józan szemlélő csak elítélheti ezt a taktikát. El is kell itélni, mert *nemzetellenes és munkásellenes egyaránt* és mint ilyen nagy veszedelmet hord magában.

A választói reform a munkásság érdekét feltűnő nagy mértékben károsolja fel, a szavazatok óriási számával ruhazza fel a munkásosztályt és ezáltal képessé teszi az alkotmányos életben való közvetlen részvételre. A jogkiterjesztésnek ez a nagy műve nem pillanatnyi hangulattól ered, nem is politikai célból tett kedvezmény jellegével bír és korántsem a demagógia üres jelszavai előtti meghódolás jele. A nagymérvű jogkiterjesztés egyedül abban bírja létét, hogy a kormány felismerve a munkásosztály aktív politikai szerepeltetésének szükségességét, tisztán és kizárólag az állam érdekében akarja ezt megvalósítani.

Hazug tanítás az, mely a javaslat révén a munkásosztálynak juttatandó jogokról azt állítja, hogy azokat a munkásság csak elkeseredett harc és ádáz ostrom segítségével szerezte meg és gonosz, botor tanácsadó, aki további harcra és ellenállásra ingerli a munkásosztályt, azzal kecsegtetve őket, hogy így több jogot szerzhettek. — A munkásosztálynak adott új jog nem az ellenséges győzőnek fizetett hadisarc, mert a kormányjavaslat felfogása épen az, hogy a nemzet ellenségeit jogokkal nem ruhazza fel. A választói jog a nemzet érdekében való békés együttműködés eszköze, melyet az állam a maga polgárainak önszántából, a maga jóvoltáért ad a kezébe.

Ezzel a joggal a köz javáért kell élni mindenkinek a maga meggyőződése szerint. A munkásosztálynak a parlamentben való megfelelő képviselése épen azt célozza, hogy a munkásosztály különleges érdekei is hivatott szószólókra leljenek a törvényhozás házában, ahol az alkotmányos élet követelményei és rendje szerint megnyilatkozzanak ama óhajok, törekvések és meggyőződések, melyek a munkásosztály speciális életmegnyilvánulásai.

Az állam legelső feladata a jó törvények hozása s ehhez okvetlen szükséges az államéletben jelentékeny szereppel bíró osztályok részvétele. Világos, hogy az állam java, — a polgárok java is, tehát a munkásság csak önmaga alatt vágja a fát, amikor a neki juttatott jogok élvezete helyett a meddő és káros izgatásoknak adja oda magát.

Az utcán legfeljebb csak a rendőrlégénységgel lehet küzdeni, ebből pedig mi haszna sem lesz a munkásosztálynak. De ettől el is tekintve, könnyű belátni, hogy a felvilágosított, értelmes munkásság képviselői a parlamentben az érvek és ékesszólás fegyvereivel, szebb, méltóbb és eredményesebb csatákat vívhatnak meg, mint az utcán a rendőrlövedékek ellenében.

Kár felülni azoknak a demagógoknak, akik kényeskedő ajkbiggyesztéssel kicsinylik le a munkásosztálynak juttatott jogokat. Nekik savanyu a szőlő, mert félnek, hogy nem kerülhetnek be a parlamentbe valamenynyien, egymásra pedig féltékenyek, — hát inkább a munkásság szájját is el akarják rontani. Magára vessen, aki felül a kényeskedőknek.

Hadik János gróf valóságos belső titkos tanácsos.

A király Hadik János gróf belügyi államtitkár, valóságos belső titkos tanácsosai közé emelte. A kitüntetés alkalmából a Budapesti Hírlap a következő sorokban méltatja Hadik János gróf érdemeit:

„Hadik János gróf az 1901. évi képviselőválasztás alkalmával került be a képviselőházba, a szini kerület mandátumával. Ismeretlen fiatal mágnás volt, akiről csak annyit tudtak, hogy katonai szolgálatra készült és főhadnagyi rangot viselt. Később feltűnt, hogy Szilágyi Dezső barátságával tüntette ki a daliás megjelenésű gróft. Hadik János Szilágyi Dezsőnek legbensőbb bizalmi köréhez tartozott, ami, tekintve Szilágyinak rendkívül kényes és válogatós voltát az emberek dolgában, grádust jelentett a fokozott figyelemhez és megbecsüléshez. Néhány évig félhomályban maradt a Hadik János egyénisége, amelyről csak intimus barátai ítélték olyképpen, hogy jeles

kvalitások rejlenek benne. Azután következett a nemzeti ellenállás viszontagságos korszaka, amely alkalmas volt arra, hogy kipróbálja az emberek erejét, nemzeti, politikai és erkölcsi tekintetben egyaránt. A küzdelem választóvizében már kivált és kitűnt az az arany, amely Hadik János képességében és jellemében lakozik. Izzó nemzeti érzés és magyar fajszeretet, törvénytisztelet, megbízhatóság, mélyreható értelmi erővel és éles politikai érzéssel párosulva: ezeket a vonásokat revalálta Hadik János nap-nap után a vezérlőbizottságban, amelynek egyik legtevékenyebb tagja volt. Mint Andrássy Gyula grófnak legelső munkatársa vett részt akkor az események irányításában; s nagyon természetes és önként érthető következmény volt, hogy amikor a koalíciós kabinet-alakításra került a sor, a melyben a belügyminiszteri tárcát Andrássy Gyula gróf vállalta, Andrássy magával vitte munkatársát a belügyminiszteriumba. És Hadik János államtitkári állásában igazolta mindazt a várakozást, a melyet minisztere és barátja hozzá fűzött s igazolta visszamenőleg teljesen a Szilágyi Dezső barátságát is. A kik bizalmatlansággal fogadták Hadik kinevezését, balvéleményűkről rég letettek, mert ma már a belügyminiszteriumon belül és kívül szívesen elismerik Hadik János hivatottságát súlyos felelősséggel terhelt állásának betöltésére. Hadik János széles és sokoldalú tudást és az adminisztrációban való nagy jártasságot és szívós munkabírást vitt magával az államtitkári székbe. A koalíciós kormány egyik legkitűnőbb, bevált emberét bírja Hadik János grófnak.”

Ugrasztási kísérletek.

A liberális blok és egyebek.

Olyan körökből, amelyekről mindenki tudja, hogy válságok szításával igyekeznek körülbástyázni ingatag politikai existenciájukat, azt a hirt kürtölték világgá, hogy a függetlenségi pártban szakadás készül. A régi, liberális elemek, mondják az ugratók, megunták a „reakciók” terrorizmusát s mert különben is sok okuk van arra, hogy a függetlenségi párt jó hírnevét és népszerűségét az új elemektől félték, kivonulnak a függetlenségi pártból s egyéges, nagy ellenzékét alakítanak. Egyetlen hang sem igaz a hírből. Azok, akiknek a zavarcsinalás existenciális kérdés, azt az elégedetlenséget használták fel a hamis hír koholására, amely a függetlenségi párt egyik-másik csoportjában támadt a választói reform előkészítésére kiküldött ad hoc-bizottság névsorának összeállítása miatt. Az elégedetlenség kívánsága az, hogy a jelölő bizottság a jövőben a bizottságok névsorának összeállításánál ne legyen tekintettel az egyéni szimpátiára, vagy antipátiára, hanem egyesgyedül arra, hogy az ügyhöz, amelynek előkészítésére a bizottság hivatott, kik értenek legjobban. A kívánság nem tartalmaz lehetetlenségeket s egyáltalában nem alkalmas arra, hogy a függetlenségi pártban szakadást idézzen elő.

A bizottsági jelölések dolgáról tegnap is volt vita. Az elégedetlenség közölték Hoitsy Pállal, hogy a függetlenségi párt legközelebbi értekezletén szóvá teszik a dolgot s

követelni fogják, hogy a jövőben a jelölőbizottság háromszor annyi tagot jelöljön a bizottságokba, mint amennyiből azoknak meg kell alakulniuk. A liberális blokkról s a függetlenségi pártból várható exodusról elterjedt hírekben az elégedetlenek egyeseknek azt a kísérletét látják, hogy a jelöléseknél követett rendszer ellen való tiltakozásukat lehetetlenné tegyék.

HIREK.

— Az első társadalmi zsur. Holnap, vasárnap délután 5 órakor a Schalkházszálloda nagytermének csillárjai kigyulladnak, a házigazda Gyermekvédő liga rendezti az első társadalmi zsurt. Kassa szépért lelkesülő hölgyei személyesítik a Gyermekvédőligát, mint háziasszonyok, vendége lehet bárki ennek a zsurnak, aki szívében melegséget érez s meg tud indulni a szegénység baján. Mert a holnapi zsurdélutánnak ténye, melege nem oszlik el a lámpák kioltásával, mikor a vendégsereg eltávozott, mind az a jószág, ami zsuron látható volt, elindul enyhíteni az éhséget, a hideget, a magukra hagyatottak nyomorát. Elindul, hogy segítsen az éhezón, hogy friss, meleg tejet nyújtson a didergő gyermekszeregeknek. A mulatság ezen a zsuron családok lépvessző, szírián hang, mely odacsábítja a jótékonyág gyakorlásához a nehezen megindítható szíveket. Legyen áldott, aki ezzel a fortélylyal is a jótékonyág ügyét szolgálja. A társadalmi zsur holnapi programja nagyon érdekes. A felolvasó asztalnál Takács Menyhért prépost-praelátust élvezhetjük, aki dus szellemi kincsesházának javát hozza el, mint rendesen, mikor a nyilvánosság elé lép. A másik szereplő Herczig Ottóné urnő. Egy művészeleklű asszony, akinek szépsége holnap versenyre kell művészetével. Hegedűlni fog, ezuttal először a nyilvánosság előtt s akik ismerik játékát, előre jelzik, hogy nagy meglepetés vár a zsur publikumára.

— Uj közjegyző. A hivatalos lap most közli, hogy dr. Rottenberg Márton iglói ügyvéd, lugosi kir. közjegyzőnek nevezetett ki. Rottenberg Márton a kassai közönségnek jó ismerőse. Itt végezte középiskoláit, itt jogászodott. Kassán sokáig szerkesztette a Kassai Szemlét s különösen szép verseivel nyerte meg a közönség becsülését. Később ügyvédi irodát nyitott Iglón, s a kenyérkereset elvonta az irodalomtól, melynek hivatalos munkása volt. Ezentul már csak ritkábban szólalt meg, de Homonnai R. Márton név alatt megjelent versei, egy lírikus lélek finom megnyilatkozásai, mindenkor megtalálták az utat a költészetben gyönyörködők szívéhez.

— 50 korona a Rákóczi lovasszoborra. Szepes Gyula clevelandi róm. kath. plebános szülei látogatására Kassára érkezett és melegen érdeklődött a Rákóczi-szoborra való amerikai gyűjtés eredményéről s ez alkalommal maga is 50 koronával hozzájárult a Rákóczi szoboralaphoz, mit ezenel köszönettel nyugtáztunk.

Amennyiben Szepes Gyula ur a Magyarok Vasárnapja című lapnak Clevelandban a szerkesztője, birjuk szives ígérletét, hogy több előkelő, befolyásos magyar ember támogatásával újból gyűjtést indít a kassai Rákóczi lovasszobor javára, azon biztató ígérlettel, hogy eredménnyel is fog járn.

Szepes urnak kívánjuk, hogy szerencsésen érkezék haza új hazájába és nagy sikert kívánunk a tervbe vett gyűjtéshez, hogy az tekintélyes összeggel gyarapítsa majd a kassai Rákóczi-szobor alapját.

— A városzépítő egyesület alakulása. A városzépítő és állatvédő egyesület előkészítő bizottsága minden külön meghívás helyett ez uton közli, hogy az egyesület alakuló közgyűlése f. hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor lesz a városháza közgyűlési termében.

— A kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága a hivattal kapcsolatos *rendeletintézet*, rendelő órát a beállott hideg időjárásra és a torlódásra való tekintettel megváltoztatta, s az eddigi általános rendelést szakokra osztotta fel. Ehhez képest a rendelések — szakorvosok által a következő időben eszközöltetnek: *Gyermek gyógyászat*: Hétfő, szerda, péntek és szombaton d. e. 8—9 ig. *Bőr- és Bujakór*: Naponta — vasár- és ünnepnap kivételével — d. e. 9—10-ig. *Szem- fül- gége- és orrbajok*: Kedd, szerda, péntek és szombaton d. e. 11—12-ig. *Belgyógyászat*: Hétköznapokon déli 12—2-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 8—9-ig. *Nőgyógyászat*: Hétfő, szerda és pénteken d. u. 4—5-ig. *Sebészet*: Naponta — vasár- és ünnepnap kivételével — d. u. 6—7-ig. A kerületet eddigi beosztása változást nem szenved.

— Hol a husellenőrzés? Több oldalról azzal a panaszszal fordultak hozzánk, hogy némely kassai vendéglőben falusi husból készült sülteteket tálnak fel drága pénzben a vendégeknek. Ez a falusi hus zsákokba csomagolva, minden hatósági ellenőrzés és vizsgálat megkerülésével kerül a vendéglők konyhájába. Lehet ez a hus jó minőségű — bár nem élvezhető, de egyuttal romlott is, vagy mondjuk beteg állatnak a husa. Ha nincsen ellenőrzés, a legmészebb menő feltevés is jogosult. Valóban itt az ideje, hogy a közegészségügyi hatóság minél éberebb ellenőrzést gyakoroljon. A tisztí főorvos és tisztí orvosok ebben az ellenőrzésben kell, hogy találják ambiciójukat és nem másban. Mert ez a közönség érdeke, ennek a kötelezettségnek a betöltésére vállalkoztak. Szükség esetén nevekkel is szolgálunk, hogy a vizsgálatot megkönnyítsük, vagy a tagadást lehetetlenné tegyük.

— A körorvosi illetmények behajtása. Puky Endre alispán valamennyi községhez körendeletet intézett, melyben szigoruan utasítja az előjáróságokat, hogy a körorvosi fizetés címén 1908. évi szeptember—december hónapjaira a költségvetésbe felvett részleteket legkésőbb december hó 15-éig szállítsák be az adóhivatalokba.

— A vármegyei alkalmazottak és az adófizetés. A belügyminiszter körendeletet adott ki, melynek értelmében a vármegyei alkalmazottak a községi adó, a törvényhatósági adó és az utadó fizetése alól, hasonlóan az állami alkalmazottakhoz felmentettek.

— Virul az éjjeli élet. Ma éjjel három uri ember, úgy fél 11 óra tájban, a nagy hideg elől betért egy sörház-utcai kávéházba. Kávét rendeltek. Egyszerre csak nagy álmélkodásukra, minden hívás nélkül a szobába toppan három — leány. Se szó, se beszéd, az asztalukhoz telepednek s a legöregebb mindjárt ezzel kezdti:

— Drágám, rendezjen egy teát, nagyon fádom.

Az egyik ur, bár meglepte az éjjeli lepkék rajzása, nem akart udvariatlan lenni s beleegyezett a rendelésbe. Erre a leány, az itt ügyelgő pincérre szólt:

— Hozzon egy teát cognaccal.

— Ohó, csak rummal, ahogy én iszom! — vágott közbe a vendég.

— A kisasszony nem issza rummal, nem szokta meg! — kotnyeleskedett a pincér s nem akart mást, csak a cognacos teát hozni. A vendégek ezen felháborodtak, mire a három leány kivonult. Fizetés közben a pincér elszólta magát:

— Hja kérem, ez olyan kávéház, ahol csak pezsgőzni és lányokkal szórakozni szoktak az urak.

Az eset jellemző. Csak azért hoztuk fel, mert tudunkkal van szabályrendelet, mely a lányoknak a vendégekkel való mulatást tiltja, valamint kimondja, hogy a kávéházakban csak felirónót lehet alkalmazni. Ugyan, mit és hol ir fel ez a három leány? Erre a kérdésre talán megfelel a rendőrség!

— Az államvasutak orvosai. Mint hírlik, az államvasutak egészségügyi szolgálatának reformját már munkába vették. Ennek értelmében az államvasutaknál az orvosi kezelés is intenzivebb felügyelet alá kerül. A szabályzat értelmében minden üzletvezetőségben lesz egészségügyi osztály, melynek élére egy főorvos jön föllenőri fizetéssel. Ezen főorvosok azonban az igazgatóság egészségügyi osztályának a fennhatósága alá kerülnek. A máv. ezen új főorvosai rendes hivatalos órákat tartanak és csak annyit praktizálhatnak, amennyit a hivatal megenged nekik.

— Ujtások a hadseregben. A bécsi „Zeit“ értesülése szerint a közös hadsereg tisztí rangfokozatában a legközelebbi jövőben két új elnevezés lép életbe, Az egyik a „gyalogsági tábornok“ cím, amely az eddigi vezérőrnagyi rangfokozatnak felel meg. A vezérőrnagyi cím csak a tüzérségnél és a műszaki csapatoknál marad meg. A tábornoki karban tehát a legmagasabb rangosztályban háromféle elnevezés lesz használatban: gyalogsági tábornok, lovassági tábornok és tábornagy. Megváltozik a hadapród tiszthelyettesek elnevezése is, akiknek ezentul „zászlós“ lesz az elnevezésük. Az új elnevezéssel a kadetoknak a tisztikarhoz való tartozását akarják kidomborítani. A zászlósok rangja ugyanaz, mint a tengerészhadapródokké.

— A kártya áldozata. Megirtuk volt, hogy *Daniczkó József* szepesófalvi bírósági végrehajtó e hó 17-én éjjel 12 órakor föbelötte magát. Az öngyilkosság előzményeiről tudósítónk a következőket jelenti: *Daniczkó*, ki két napon át árverést végzett, kedden este a Szlovik-féle vendéglőbe tért be, hol *Osztolnicán A.* szepesófalvi községi bíróval és egy *Gyurcsák* nevű zakopanei lakossal kártyázni kezdett. A játékban azonban szerencséje nem volt és miután az általa behajtott hivatalos pénzt is elveszítette, azzal távozott, hogy pénzért megyen. Hazament és seréttel megtöltött fegyverével föbelötte magát, úgy, hogy azonnal meghalt. A hivatalos vizsgálat kiderítette, hogy a behajtott 420 koronát kilenc korona kivételével elkártyázta. A szenvedélynek áldozatul esett végrehajtónak Lublón menyasszonya volt, kivel f. hó 23-án kellett volna megesküdni.

Minden házban legyen gáz.

Jelen hirdetésünk közzétételkor azon eszme vezetett bennünket, hogy a nagyérdemű közönséggel a légszesszel való főzés előnyeit megismertessük és tudomására hozzuk azon előnyös feltételeket, amelyek mellett minden egyes háziasszonynak módjában áll a légszesszel való főzés előnyeiről a gyakorlati élet utján is meggyőződni.

A légszesszel való világítás, főzés, sütés, vasalás nem csupán a jobb móduak kényelmére és anyagi előnyére szolgál, mint azt gyakran említeni halljuk, hanem ellenkezőleg, határozottan előnyös minden néposztály takarékos háziasszonyára nézve is. Bizonyítja ezt az is, hogy egy egyszerű polgári háztartásnak évente 250—300 m³ légszesszel főzési c. é. l. r. a. e. l. g., ami naponta kb. 0.8 m³ tesz ki, minék értéke pénzben 14—20 fillér. Eltekintve ezen aránylag igen csekély anyagi költségtől, már maga a kényelmes és tiszta kezelés is megfizethetetlen.

Alkalmat nyújtandók mindenkinek arra, hogy magának ilyen gázfűzőt beszerezheszen, azon előnyt adjuk a nagyérdemű Közönségnek, hogy légszesszfűzőkhöz szolgáló légszesszvezeteket 10 méternyi hosszúságig bizonyos feltételek mellett saját költségünkön eszközölünk és ezenkívül 1 drb. két nyílású gázfűzőt, valamint a konyha világításra szükséges egy egyszerű lángot mi szolgáltatjuk, ezen anyagok azonban a mi tulajdonunkban maradnak.

Tekintettel az itt körülírt rendkívüli nagy előnyökre kérjük a n. é. Közönséget, hogy erre vonatkozó b. megrendeléseit a Légszesszgyár igazgatóságánál eszközölni és esetleges személyes tudakozódásokkal is ide fordulni sziveskedjék.

Kassai Légszesszgyár.

— Az Operát nem adják bérbe. Az Operaház bérbeadása dolgában Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter már nyilatkozott egy ízben s kijelentette, hogy a bérbeadást ezidő szerint nem tartja időszerűnek. A miniszter kijelentése a tagok körében féltremagyarázásra adott okot s különféle mozgalmak és híresztelések kuferrása lett. A miniszter, hogy a további

mozgalomnak és kombinációnak elejét vegye, ma délben az Operaház igazgatóságához levelet intézett, melyben hivatkozik azokra a mozgalmakra és híresztelésekre, amelyek az 6 minapi nyilatkozata után ismét fölbujáztak. A miniszter levelében a meghatározottabban kijelenti, hogy az Operaház nem adja bérbe. Fölhatalmazta egyúttal az igazgatóságot, hogy est az elhatározását a személyzetnek tudtára adja.

— Rendőri krónika. Csavargás miatt Menczel Anna, koldulás miatt Hajduk Ferencné, lopás gyanúja miatt Friedl Rudolf, hamisított tej forgalomba hozatala miatt Voldig Jánosné és végül Virág János szökésben levő tanoncot előállította a rendőrség. A városi fogházban 13 férfi és 11 nő, összesen 24 egyén van elzárva.

Színház.

— A jövő hét műsora. Vasárnap este a Saranana berlini nagy ballet-társaság vendégjátékával kapcsolatosan a *Varázskeringő* operett kerül színre. Fránczi szerepét Mezei Margit, Niki hadnagyot Pápay Lajos játssza. A többi szerepekben Nagy Aranka, Faragó, Magyar, Miskey lépnek fel. — Hétfőn este Shakespeare vigjátéka, a *Makrancos hölgy* kerül színre, a ballet-társaság bucsu felléptével. Kedden a *Tatárjárás* operettet ismétlik meg, mely a saison egyik legnagyobb sikerét hozta meg. Szerdán figyelemreméltó vendégszereplésben lesz részünk. Urai Mella, egy nagytehetségű művésznő vendégszerepel Sardou *Váljunk el* című vigjátékában. Csütörtökön Hebbel híres drámáját, a *Mária Magdolna*-t mutatja be a kassai társulat. A dráma, mely annak idején élénk irodalmi vitákra adott alkalmat, egyike a német drámairodalom legérdekesebb alkotásainak. Pénteken megismétlik a darabot, míg szombaton a *Hajduk hadnagya* operettet ujjítják fel. Vasárnap délután a *Bányamester* operettet, este a *Vén bakkancsos és fia a huszár* népszínművet adják. November utolsó napjára esik Ibsen nagyírú darabja, a *Nora* című színmű.

— A Saranana ballet bemutatkozása. Azt hisszük, Komjáthy szinagazgató látatlanul szerződtette a Saranana ballet társaságot, vagy pedig megbízott több kitűnő kollégája izlésében. Bármint legyen, rossz üzletet csinált, mert a jövedelem egy hányadán osztozkodnia kell, olyan társasággal, melynek produkciói nem érik meg az áldozatot. Az egész vállalkozásban csak a színház lehet a vesztes — a közönség semmi esetre sem. Tegnap, a rendez helyáratat fizető közönség a belépő díjak ellenében elégedő élvezetet — kapott a *Könyvtárnok* kitűnő előadásában. A ráadás, ha elcsábított is néhány embert a színházba, azok meggyőződhetnek róla, hogy a könyvtárnok egy-maga bőséges szórakozást hozott, többet, mint amennyit a Saranana balletől vártak. Ez a ballet igen jól elfér a brettli deszkákon, színpadra azonban nem való. Egyszerűen azon oknál fogva, mert a művészet-hez semmi köze. A közönség ismétéljük, nem vésztett semmit, és zúgolódni nincsen oka. Az igazgatót jól akart, áldozott is érte s nem rajta mulott, hogy törekvése nem sikerült.

— Urai Mella vendégszereplése. Szerdán este Urai Mella a budapesti *Modern Színpad* nagy tehetségű tagja vendégszerepel a kassai színpadon. Sardou, a most elhunyt francia mester darabjában, a *Váljunk el* vigjátékban Cypriennet játssza. Urai Mella fellépése szerződtetési célból történik.

— Más színházakból. A nagyváradi színházban legközelebb felelevenítik a „Pepita” című operettet, amely annak idején kedvelt műsordarabja volt a vidéki színpadoknak. — Az aradi színházban tegnap Raskó Géza vendégszerepelt „Lili” Plincharde szerepében. Az előadásban a vendégen ki-

vül nagy sikere volt Kállay Jolánnak a címszerepben és a kiváló komikusnak Leövey Leonak, a márkai alakjában. — Pécssett holnap kerül színre a „Mignon” opera. — Debrecenben vasárnap lesz „A trapezunti hercegnő” című operettnek a reprize. — Kecskeméten tegnapelőtt került bemutatásra „A dollárkirálynő” című operette, amelynek vezető szerepében igen jelentős sikere volt Kovács Lilinek, a tehetséges szubrettnek, aki kedvence a kecskeméti közönségnek. — Kolozsvárott most készülnek Wilde Oszkár „Pádua hercegnője” című drámájának az első magyar előadására.

Színházi műsor:

Szombaton: a Saranana ballet-társaság második vendégjátéka a *Milliárdos kisasszony*. Operette.

Vasárnap: d. u. *A vig özvegy*. Operett. Este a Saranana ballet-társaság harmadik vendégjátéka és a *Varázskeringő*. Operette.

Hétfőn: a Saranana balet-társaság utolsó fellépése és a *Makrancos hölgy*. Vigjáték. Kedd: *Tatárjárás*. Operette.

Szerda: Urai Mella k. a. vendégfellépésével: *Váljunk el*. Vigjáték.

Csütörtök: *Mária Magdolna*. Dráma. Péntek: másodszor, *Mária Magdolna*. Szombat: *Hajduk hadnagya*. Dalgjáték.

Vasárnap: délután *A bányamester*, operette, — este *A vén bakkancsos és fia a huszár*, népszínmű.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 21.

A képviselőház mai ülését *Justh* elnök 10 órakor nyitotta meg. A jegyzőkönyv hitelesítése után *Bozóky* Árpád és *Hencz* Károly interpellálja a miniszterelnököt, majd *Bernáth* előadó kéri a Házat, hogy a bortörvényről szóló javaslatot hétfőn tárgyalja. A Ház az indítványt elfogadja.

Azután a költségvetés tárgyalása vette kezdetét, melyhez elsőnek *Supilo* horvát képviselő szólalt fel, ki papirlapról olvasva horvátul mondta el beszédjét. A javaslatot nem fogadja el. Beszédjében felsorolja azokat a sérelmeket, melyeket e törvényjavaslat a horvátokkal szemben magában foglal. Heves kifakadásai miatt az elnök többször rendreutasítja.

Abrahám Dezső felszólalásában az Ausztriával való gazdasági közösség felesleges és szükségtelen voltát hangoztatja és sürgeti a közösség mielőbbi megszüntetését. A költségvetést elfogadja.

Szünet után *Mezőfi* hosszasan beszélt a költségvetés ellen, melyet nem fogad el.

A hétfői ülés napirendjének megállapítása és interpellációk elintézése után az ülés véget ért.

Osztrák miniszterelnök Budapesten

Budapest, nov. 21.

Bienerth osztrák miniszterelnök ma délelőtt Budapesten tartózkodott és a képviselőházban Wekerle és Andrassy miniszterekkel hosszabb ideig értekezett. Kossuth Ferencet, ki betegsége miatt a Házban meg nem jelent, ma délután a lakásán fogja meglátogatni.

Mozgósítások.

Budapest, nov. 21.

Jekelfalussy honvédelmi miniszter a folyosón, beszélgetés közben, több képviselő előtt kijelentette, hogy a mozgósítás már csak napok kérdése. Elsőnek a zágrábi és temesvári hadtesteket fogják Boszniába leküldeni.

Álhir Péter meggyilkolásáról.

Bécs, nov. 21.

Egy belgrádi távirat szerint, Péter királyt tegnap meggyilkolták. A hírt, mely a börtön nagy pánikot okozott, ma délben hivatalosan megoáfolták.

Lengyel Zoltán kilépett a balpártból.

Budapest, nov. 21.

Lengyel Zoltán tegnap levelet intézett a balpárt elnökségéhez, melyben bejelentette a pártból való kilépését.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. november hó 21-én (páros)

A milliárdos kisasszony.

Operette 3 felvonásban. Irta: Lindau K. Zenéjét szerz.: Strausz J. Fordította: Mérei.

SZEMÉLYEK:

Stanley Ross	— — — —	Ujvári Lajos
Betsy, a leánya	— — — —	Várady Margit
Povieski Nasa	— — — —	R. Nagy Aranka
Boklukovics, herceg	— — — —	Szomorj Miklós
Basarcti, huszárhadnagy	— — — —	Pápay Lajos
Véri Ákos	— — — —	Miskey József
Feigenbaum Mörice	— — — —	Magyar Lajos
Turteltaub Izidor	— — — —	Faragó Ödön
Harmat Évi, masamódeány	— — — —	Mezey Margit

— Ugyanakkor: —

SARANANA

berlini nagy ballet társaság második vendégjátéka.

A ballet a 2-ik és az utolsó felv. után lép fel

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságot!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-
savban gazdag, lithion-tartalmu
ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében si-
kerrel alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyag-bajok esetében, továbbá a
légző- és emésztőszervek hurutos
bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hűgýoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:
== **EPERJES.** ==

Igazgatóság: **BUDAPEST.**
IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-
kereskedésben és vendéglőben.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki
gyermeknek teljes ellátásra mérsé-
kelt havi díj mellett elfogadtatnak.
Cím a kiadóhivatalban.

oooooooooooooooooooo

A januárban előléptetett vagy a
honvédséghez áthelyezett tartalé-
kos tiszt urak **FÉLARON** szerez-
hetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhákat átveserél hon-
védségi egyenruhákért.

oooooooooooooooooooo

Hirdetések felvé-
tetnek a kiadó-
: hivatalban. :

Murányi József kiadó.

FELDMANN HERMAN ASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és flu-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán**
40 év óta fennálló

férfi-, flu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentul összes áruimat

szigoruan betartott szabott árak

mellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesz-
nek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyobb részét — saját készítményű
férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel,
melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanusított szives bizalmat megköszönni szeren-
csém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszöve-
tekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.

BRADOVKA

tisztít a leggyorsabban.

Alapítási év 1812.

BRADOVKA

fest a legszebben.

Gyár és felvételi üzlet:
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

BRADOVKA GYULA

kelmefestő és vegytisztító gyára
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

Telefonszám 382.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR == **KORONA SÖR** == **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különbön árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készségeel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeres
tes klvitelben. Eddig eivégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.